

1. DOEL

Het doel van dit document is het vastleggen van locatie specifieke onderwerpen op het gebied van pedagogiek voor de locatie. Samen met het algemene pedagogische beleid (PED-bel01) vormt dit document het complete pedagogisch beleid.

2. AFKORTINGEN, DEFINITIES EN HULPMIDDELEN

BKR	Beroepskracht-kind-ratio
LOC	Lokale oudercommissie
MT	Management Team
PED-bel01	Pedagogisch beleid algemeen
PM	Pedagogisch medewerker

3. INHOUD

3.1 Inleiding

Kindercentrum Kinderkunst bestaat uit twee kinderdagverblijfgroepen, de Fontein en de Dijk. In beide groepen worden kinderen van 0-4 jaar opgevangen. Op iedere groep zitten ongeveer twaalf kinderen, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen.

Karakteristiek voor onze locatie is de kleinschaligheid en de huiselijke sfeer in het prachtige monumentale pand aan de rand van het centrum. De groepen zitten in grote en lichte ruimten. De sfeer wordt vooral gekenmerkt door rust en gezelligheid. De tuin is ingericht met natuurlijke materialen. Er zijn paadjes om te fietsen, bosjes voor de kinderen om zich in te verstoppen en heuveltjes om op te rennen en af te glijden. Daarnaast heeft Kinderkunst een moestuin, waar medewerkers met de kinderen zaadjes planten, onkruid wieden en resultaat oogsten.

Er is een afwisselend dagprogramma met rust- en actieve momenten. De pm's geven de structuur van de dag aan, waarbij er volop momenten zijn waarop de kinderen zelf kunnen kiezen wat ze willen doen. Bij een jong kind volgen we zoveel mogelijk het ritme dat het kind thuis ook heeft. Wel is het zo dat de situatie in een kinderdagverblijf anders is dan thuis. Het is opvang in een groep en dat betekent ook: zorgen dat alle kinderen voldoende aandacht krijgen.

Wat betreft het eten en drinken volgen we tot de leeftijd van 1 jaar zoveel mogelijk het ritme van het kind. Wel geldt dat er geen fles of hapje gegeven kan worden vóór 9.00u en na 17.00u. Meegegeven groentehapjes geven we tot de leeftijd van 1 jaar. Daarna gaat het kind in onze voedings- en eetschema's mee.

Kinderen zijn nieuwsgierig. Onze visie is dat kinderen zich ontwikkelen doordat ze continu aan het ontdekken en uitproberen zijn. Het is de taak van ons – de pm's - om verschillende ontdekkingsmogelijkheden te creëren. We hebben oog voor wat voor ieder kind de volgende ontdekkings- of ontwikkelingsstap zou kunnen zijn en daar zoeken we de juiste inrichting en/of activiteiten bij.

Aan creativiteit en sociale ontwikkeling van het kind wordt veel aandacht besteed.

Regelmatig worden er door de kinderen samen kunstwerken gemaakt, bij voorkeur van "waardeloos" materiaal. Deze worden voor de ouders in de groepsruimte tentoongesteld en de foto's en een verslagje worden via de app naar ouders toegezonden.

3.2 Groepsindeling

Op Kinderkunst zijn twee vormen van opvang mogelijk:

- hele dag opvang
- flexibele opvang

Kinderkunst heeft twee groepen voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Beide groepen bestaan uit ongeveer 12 kinderen (afhankelijk van de leeftijden van de kinderen) met twee pm's. Als er teveel (jonge) kinderen zijn op een dag, wordt er een derde pm ingezet.

Ieder kind heeft één pm als mentor. Dat is in de regel degene die het kind de meeste dagen ziet. De mentor doet de kennismaking, de observaties en de oudergesprekken.

Op dagen dat er minder kinderen zijn - bijvoorbeeld in vakanties maar ook structureel op bepaalde dagen – werken de groepen samen. D.w.z. dat er dan geen vier pedagogisch medewerkers zijn, maar drie of zelfs twee, als er heel weinig kinderen zijn. Het samenwerken van de twee groepen is goed mogelijk, doordat de groepen naast elkaar zitten en er een tussendeur is. Door die tussendeur kunnen kinderen altijd al gemakkelijk op de andere groep gaan spelen en zijn ze daar ook vertrouwd.

Ieder kind heeft als tweede stamgroep de andere groep op Kinderkunst. Als er op één groep teveel kinderen aanwezig zijn gezien de BKR (beroepskracht-kindratio) en op de andere groep minder dan de maximale BKR, dan gaan er één of meer kinderen in de andere groep eten en drinken of ze gaan met z'n allen op één groep.

Ouders moeten toestemming geven of zij akkoord gaan met deze werkwijze dat hun kind een tweede stamgroep heeft. De toestemmingen worden in Konnect/ouderportaal vastgelegd.

Incidentele opvang op een andere locatie

De opvang vindt plaats op de locatie en de dagen die in het opvangcontract vermeld staan. Incidenteel kan de opvang plaatsvinden op een andere locatie, bijvoorbeeld tijdens schoolverlofdagen of wanneer er bijzondere activiteiten samen met een andere locatie zijn georganiseerd. Hierover wordt u tijdig geïnformeerd.

3.3 Uitwerking van de vier opvoedingsdoelen

In de wet worden vier opvoedingsdoelen gesteld aan de kinderopvang. Dit zijn: het bieden van emotionele veiligheid, het ontwikkelen van persoonlijke competenties en van sociale competenties, en het overdragen van waarden en normen.

Het werken aan deze doelen is verweven in hoe we met de kinderen omgaan, in de activiteiten die we aanbieden, in de afspraken, in de inrichting van de ruimtes, etc.

Hieronder staat beschreven hoe we aan ieder doel specifiek werken.

3.3.1 Het bieden van emotionele veiligheid

- Op Kinderkunst hebben we een structuur van vaste momenten en rituelen en vaste pm's, die zorgt voor een veilige hechting en geborgenheid. De hele dag door doen deze momenten zich voor: als kinderen binnenkomen worden ze verwelkomd op de groep. Samen met de ouders bergen ze hun spulletjes op in hun mandje. Voor elke ouder is er de mogelijkheid even te blijven. Daarna wordt er gezwaaid naar papa of mama. Ook het

aan tafel zitten en samen eten en het naar bed gaan gaat volgens een vast patroon. Door de herhaling van deze momenten leren kinderen de structuur van de dag kennen.

- We proberen de kinderen te "lezen". Soms zien we aan de lichaamstaal van een kind, dat er iets aan de hand is. Wanneer dit gebeurt benoemen we wat we zien en vragen het kind of het klopt. Op deze manier geven we het kind de boodschap dat we het gedrag zien, erkennen we kinderen in hun gevoel en nemen we de gevoelens serieus. Ook nodigen we hierdoor het kind uit met zijn gevoel of verhaal te komen.

3.3.2 Ontwikkelen van persoonlijke competenties

- Kinderen zijn autonoom, ze bepalen zelf het tempo waarin ze groeien en zich ontwikkelen. Onze rol hierin is begeleidend, niet leidend. We proberen ieder kind, als het laat zien dat het er aan toe is (bijv. als het interesse toont voor zindelijkheid of een poging onderneemt om te rollen, te kruipen of te lopen) te stimuleren naar die volgende fase.
- We bieden activiteiten aan die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen op dat moment. Dat kan vanuit een thema zijn, maar ook vanuit wat er spontaan gebeurt of te zien is. Belangrijk is dat we kinderen uitnodigen en stimuleren om mee te doen. We dwingen kinderen nooit hiertoe.
- We bieden een uitdagende omgeving die tegemoetkomt aan het verlangen van kinderen om op verkenning te gaan en nieuwe dingen te ontdekken. De groepen zijn zo ingericht dat kinderen in hoekjes kunnen spelen en ontdekken. Ze kunnen zelfstandig activiteiten ondernemen en een groot deel van de materialen zelf pakken. Ook het samen spelen met andere kinderen – met pedagogisch medewerkers die kijken wanneer ze nodig zijn en wanneer niet - zien we als belangrijk onderdeel van het eigen 'kunnen en kennen'.
- We kijken naar de belangstelling die het kind toont voor bepaald spelmateriaal en kijken waar specifieke behoeftes liggen en spelen hierop in. Hierdoor geven pedagogisch medewerkers elk kind de ruimte om zijn persoonlijke interesse of behoefte te volgen. Hierbij vinden we vooral het proces en het plezier belangrijk en leggen we niet de nadruk op het resultaat.
- We vinden het belangrijk dat Kinderkunst niet een 'dichtgetimmerde' plek is waar geen gevaren bestaan. We willen kinderen voorbereiden op een – uiteindelijk zelfstandig - leven in de buitenwereld, waar ook gevaar bestaat. We maken kinderen alert door ze uit te leggen waar de gevaren zijn en hoe ze te voorkomen zijn. En we leren ze onder begeleiding van de pm omgaan met het gevaar. Bijvoorbeeld: op Kinderkunst moeten kinderen door de keuken lopen om naar het toilet te gaan.

3.3.3 Ontwikkelen van sociale competenties

- We leggen de nadruk op luisteren naar en rekening houden met elkaar. Samen creëren we groepssfeer, we wisselen ideeën uit, luisteren naar elkaar en geven elkaar complimenten. We moedigen vriendschappen aan en geven ruimte aan kinderen om elkaar te leren kennen. De rol van de pm hierbij is begeleidend, niet leidend.
- We laten kinderen zoveel mogelijk zelf hun keuzes maken t.a.v. spelkeuze, spelen met andere kinderen etc. Als dit ten koste gaat van andere kinderen, neemt de pm een begeleidende rol op zich. We nemen het kind bij ons en laten bijvoorbeeld zien wat zijn/haar gedrag bij het andere kind doet: pijn, verdriet of angst. We proberen de kinderen

zelf een oplossing te laten bedenken om de situatie bij te sturen. We leren een kind ook 'Stop, hou op' te zeggen of 'Dit wil ik niet' tegen een ander kind.

- Bij een conflict tussen kinderen grijpen we niet direct in (mits ze elkaar geen pijn doen), maar moedigen ze aan zelf oplossingen te bedenken. Lukt dat niet, dan begeleiden we de kinderen. We stellen vragen als 'Zie je wat er bij het andere kindje gebeurt? Kijkt hij/zij blij? Wat zouden we kunnen bedenken?' Door kinderen zelf bij het oplossen van een conflict te betrekken, leren ze om het zelf te doen en worden ze socialer en zelfstandiger.
- We belonen gewenst gedrag, en negeren of corrigeren ongewenst gedrag. We proberen zoveel mogelijk preventief op ongewenst gedrag in te spelen door tijdig te proberen het gedrag om te buigen naar gewenst gedrag. Bijvoorbeeld als we zien/denken dat een kind mee wil spelen met andere kinderen, maar dat op een 'onhandige' manier aanpakt door bijvoorbeeld de bal weg te pakken. Dan vragen we of hij/zij mee mag doen en zeggen we dat hij/zij de bal weer terug kan rollen en "dan komt ie vanzelf weer een keer bij jou".

Als corrigeren of ombuigen van ongewenst gedrag niet lukt, halen we het kind uit de situatie door hem of haar even apart te zetten op de bank of op een andere plek in de ruimte. We leggen daarbij aan het kind uit waarom we dat doen.

3.3.4 Het overdragen van waarden en normen

- We leggen de nadruk op respect hebben voor de ander en voor de omgeving. Respect voor de ander laten we zien door te vertellen wat we doen en waarom. We vegen geen neus af zonder dit te vragen aan het kind en laten het zoveel mogelijk door het kind zelf doen. Ook bij de allerjongsten leggen we uit wat we gaan doen.
- Als pm laten we voorbeeldgedrag zien, zoals letten op ons eigen taalgebruik en niet over de hoofden van kinderen heen praten. We hebben een positieve houding en uitstraling, kijken een kind aan als hij/zij met ons praat en tonen actief aandacht voor hen.
- We moedigen kinderen aan elkaar te helpen, bijvoorbeeld met schoenen aandoen of spulletjes in hun mandje leggen. We stimuleren kinderen elkaar om hulp te vragen.
- We leren kinderen dat we niet met speelgoed gooien of expres dingen stuk maken. Als kinderen speelgoed meenemen van thuis, wijzen we ze erop dat andere kinderen daar mogelijk ook mee willen spelen. Als het kind dat niet wil, mag het zijn/haar speelgoed in zijn eigen mandje leggen.

3.4 BKR (Beroepskracht-KindRatio)

De beroepskracht-KindRatio (BKR) is de verhouding tussen het aantal benodigde beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen op de groep. De BKR hangt af van de leeftijden van de kinderen en is wettelijk vastgelegd.

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, mag er gedurende maximaal 3 uur per dag worden afgeweken van de BKR.

Er werken normaal gesproken twee pm's op een groep. De diensten zijn van 7.45u tot 17.15u, en van 8.45u tot 18.15u. De tijden waarop wordt afgeweken van de BKR zijn:

- van 8.00u tot 8.45u (vóór 8.00u is nog niet de helft van het aantal verwachte kinderen aanwezig): 0,75 uur
- van 13.30u tot 15.00u, pauzes pm's: 1,5 uur

- van 17.15u tot 18.00u (na 18.00u is minder dan de helft van het aantal kinderen nog aanwezig): 0,75 uur

De tijden dat we niet afwijken van de BKR zijn:

- van 8.15-13.30 uur
- van 15.00-17.15 uur

Op deze tijden staan er twee pm's op de groep.

3.5 Evaluatie van het pedagogisch beleid van de locatie

Tijdens het tweemaandelijks locatie-overleg komen de verschillende onderdelen uit het pedagogisch beleid van de locatie regelmatig aan de orde. Hierbij zijn alle medewerkers en de locatiemanager aanwezig. Indien nodig, wordt het pedagogisch beleid van de locatie aangepast.

De LOC bespreekt één keer per jaar met de locatiemanager het pedagogisch beleid van de locatie en geeft advies daarover. De locatiemanager neemt het advies van de LOC mee naar het locatie-overleg, en eventueel naar het MT.